

L'EDUCACIÓ A BALEARS (XX)

PREOCUPACIÓ I EXIGÈNCIA

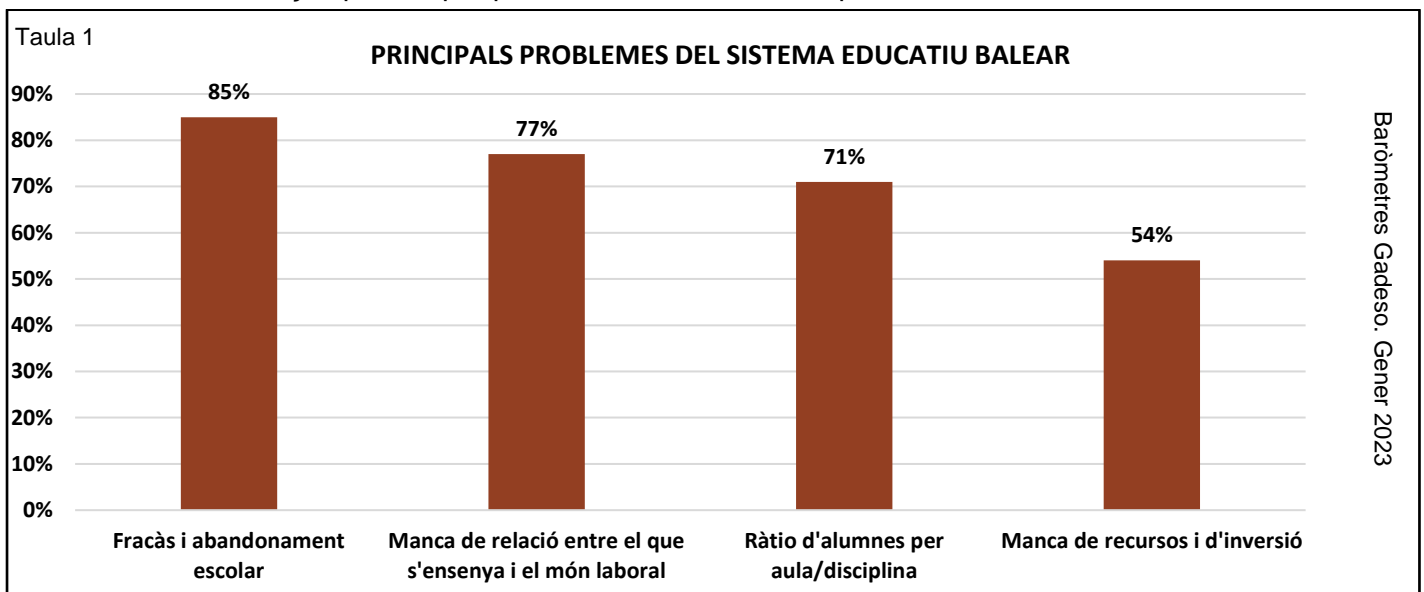
S'han acabat les vacances de Nadal i, en conseqüència, es reprèn l'activitat lectiva, en el segon any amb normalitat després de la pandèmia de la COVID-19 i el primer en el qual s'està implementant la LOMLOE (també coneguda com a Llei Celaá), una llei que ha generat força controvèrsia entre una gran part de la comunitat educativa estatal i autonòmica. Es tracta d'una llei que pretén adequar els itineraris curriculars a la realitat socioeconòmica espanyola i al seu sistema productiu i, a la vegada, millorar els resultats acadèmics de l'alumnat, els quals, segons l'informe PISA del 2019, es troben per sota de la mitjana dels països de l'OCDE i en el cas de la nostra comunitat, en la qual els resultats, malgrat haver millorat, continuen sent força decebedors.

Com hem dit, aquest és el primer any d'implementació de la controvertida LOMLOE. Aquesta llei suposa un important canvi en el sistema educatiu tal i com el coneixíem, i pretén posar remei als mals endèmics del nostre sistema educatiu. En els moments de bonança, el fracàs i l'abandonament escolar inquietava menys perquè era relativament fàcil trobar feina encara que sense cap tipus de qualificació. Ara, la situació ha canviat radicalment.

Els joves (i els no tan joves) tenen dificultats reals per trobar una feina estable, i salaris adequats. Però també és evident que els joves amb una millor formació tenen més possibilitats de trobar una feina. Com a conseqüència d'això es valora més la necessitat de formació cosa que repercuteix en un major nivell d'exigència.

Segueix inquietant la manca de recursos i d'inversió del govern de la nostra Comunitat en l'educació, tot i que ha experimentat una millora.

Pel mateix, és necessari i imprescindible que el Govern, que té transferides les competències en matèria educativa, continuï destinant fonts econòmics rellevants per a millorar el nostre sistema educatiu, especialment en l'educació pública, per assolir una igualtat real d'oportunitats per a tots i totes. És una realitat que el Govern està augmentant les partides pressupostàries, encara que no de manera suficient. També es continua fent un esforç important per posar en valor la formació professional.

ENS PREOCUPA...

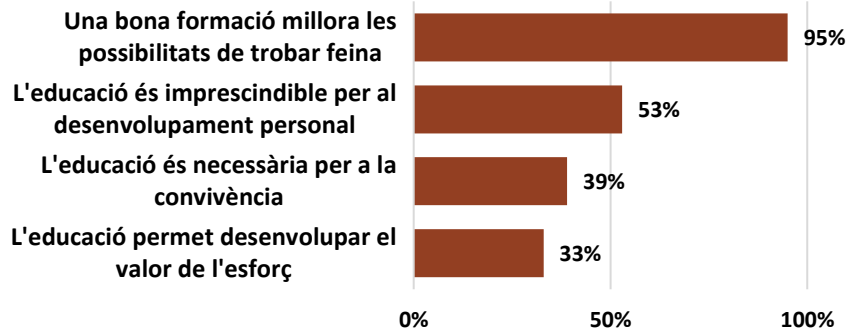
És un símptoma altament significatiu i rellevant que els ciutadans i ciutadanes (no només els pares i mares) donin més importància a l'educació, especialment en moments de crisi com l'actual. En línies generals, quasi tots els ítems de factors que determinen la importància de l'educació augmenten o continuen estables.

Taula 2 IMPORTÀNCIA PER ILLES

Menorca	7,8
Mallorca	7,7
Eivissa	7,3
Formentera	7,2
BALEARS	7,5

Baròmetres Gadeso Gener 2023

Taula 3 FACTORS DETERMINANTS

Baròmetres Gadeso. Gener 2023

Com a conseqüència de la crisi sanitària provocada per la COVID-19 es va començar a apreciar un augment en la importància que s'atorga a l'educació. Aquesta tendència a l'alça s'observa a cada una de les illes de la nostra comunitat, però en diferent intensitat. **Els resultats són lleugerament més alts que els de 2021. A Menorca (7,8) és a on es dona més importància a l'educació, mentre que a Eivissa i Formentera és a on es dona menys (7,3 i 7,2; respectivament). Mallorca (7,7) es situa a un lloc intermedi.**

Un 95% segueix considerant que una bona formació millora les possibilitats de trobar feina. El 53% considera que l'educació és imprescindible per un desenvolupament personal. El 39% creu que l'educació és necessària per aprendre a conviure i el 33% considera que l'educació permet desenvolupar el valor de l'esforç

...I EXIGIM

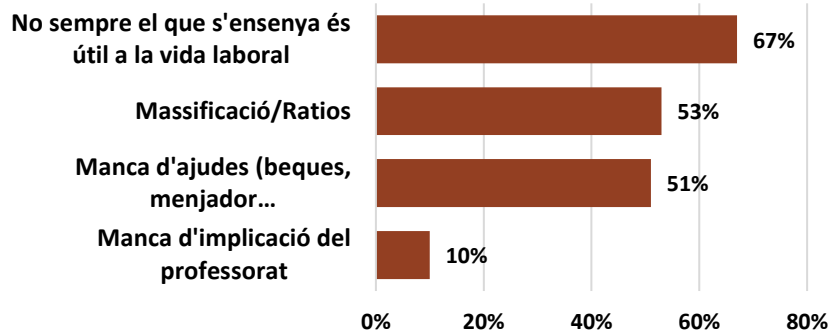
El grau d'insatisfacció és molt rellevant envers al nostre sistema educatiu. Això té com una de les seves causes la major importància que es dona a l'educació. Si aquesta anàlisi fos correcta, sense tirar les campanes al vol, quan menys el sistema educatiu sembla que experimenta una relativa millora, respecte dels anys anteriors, segons la percepció de la ciutadania (no només pares i mares amb fills en edat escolar).

Taula 4 SATISFACCIÓ PER ILLES

Menorca	5,5
Mallorca	5,3
Formentera	5,3
Eivissa	5,2
BALEARS	5,3

Baròmetres Gadeso Gener 2023

Taula 5 FACTORS NEGATIU

Baròmetres Gadeso. Gener 2023

Resulta significatiu que continua augmentant el nivell de satisfacció (5,3), sent millor que l'enregistrat el 2021, malgrat l'augment de l'exigència.

Es significativa la percepció negativa sobre la manca de relació de l'ensenyament amb la vida laboral (67%). Continuen sent rellevants els índex negatius referits a problemes estructurals (massificació, disciplina...). També pot ser preocupant que la manca d'ajudes (beques d'estudis, de menjador...) continuï pujant, segurament com a conseqüència dels problemes inflacionaris actuals. Com a dada positiva, es redueix i a índex molt baixos (10%) el nombre de persones que consideren que els mestres s'impliquen poc.

TIPUS DE CENTRES I MOTIUS PER A L'ELECCIÓ

Un cop més hem volgut conèixer l'opinió i la valoració (taula 6) de la ciutadania referida a les diferents tipologies de centres educatius (públics, concertats i privats). A la vegada, fem referència als motius d'elecció del centre educatiu per part de les famílies amb fills i filles en edat escolar (taula 7).

Aquests dos ítems, encara que no ho sembli tenen relació perquè, no sempre, les famílies poden triar el centre educatiu que consideren adequat per als seus fills, encara que no sempre aquesta "adequació" tingui per què ser la més correcta.

Taula 6

VALORACIÓ DELS CENTRES SEGONS TIPOLOGIA

	PÚBLICS	CONCERTATS	PRIVATS
Projecte educatiu	6,7 Regular	6,9 Bo	7,9 Molt bo
Ambient dins el centre	6,2 Regular	7,1 Bo	9,2 Excel·lent
Professorat	7,3 Bo	7,4 Bo	7,7 Molt bo
Ràtio d'alumnes per classe	6,2 Regular	7,2 Bo	8,3 Molt Bo
Instal·lacions	5,8 Regular	7 Bo	8,5 Molt bo
Activitats extraescolars	7,2 Bo	6,9 Bo	9,2 Excel·lent
Mitjana	6,6 Regular	7,1 Bo	8,5 Molt bo

Univers: tota la població

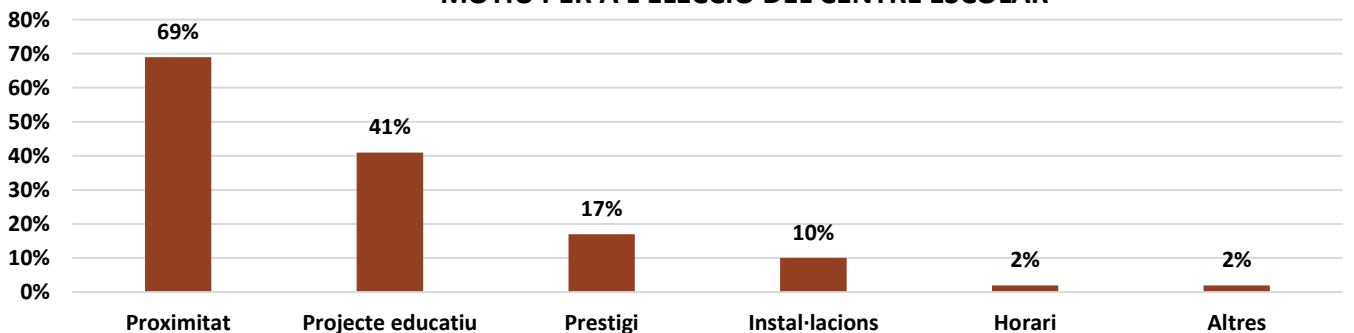
Baròmetres Gadeso Gener 2023

Com es pot comprovar, la valoració de l'escola privada és molt bona però només assequible per a famílies amb un alt poder adquisitiu. Tant l'escola concertada com la pública se financen amb doblers públics, encara que l'accés no es faci amb igualtat d'oportunitats. **En general, l'escola concertada mereix una bona valoració i la pública rep una valoració regular encara que millor respecte de l'enregistrada l'any 2021.**

Sense devaluar la importància de l'escola concertada, és fonamental que es posi en valor l'educació pública com a referència per a la majoria de la ciutadania i com a instrument fonamental per a millorar els índexs d'inclusió i cohesió social i cultural. Per aquest motiu **és fa necessària una inversió en la millora de les instal·lacions, així com millorar els ràtios d'alumnes per classe i l'adequació del professorat a les necessitats reals de cada centre.**

Taula 7

MOTIU PER A L'ELECCIÓ DEL CENTRE ESCOLAR

Univers: Pares i marea amb fills en edat escolar. Respostes múltiples

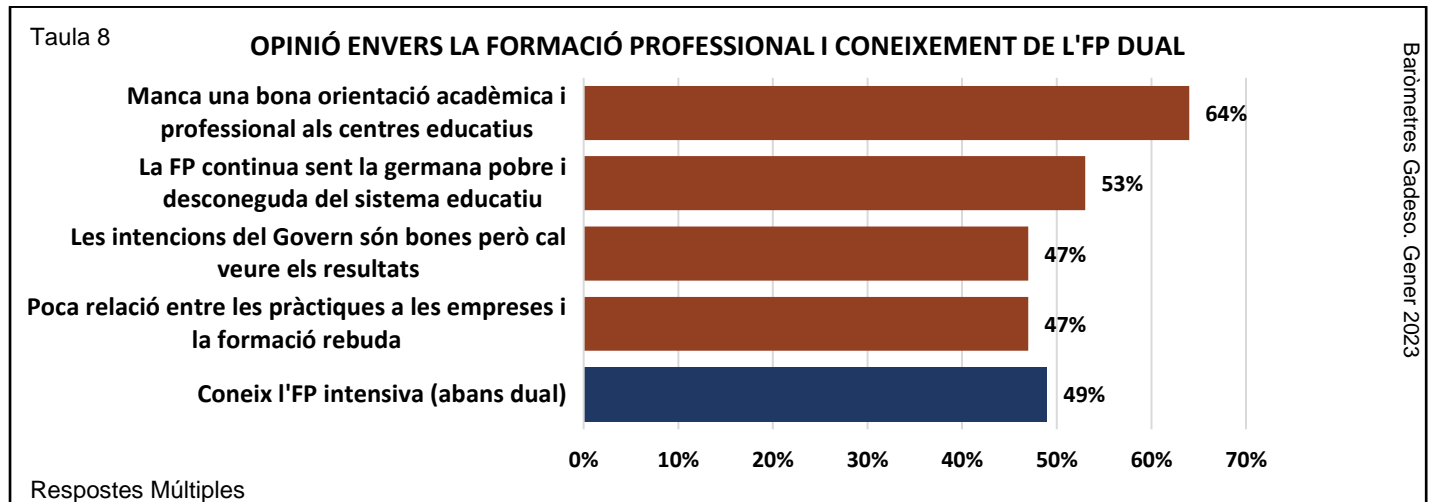
Baròmetres Gadeso. Gener 2023

Les qüestions referides als centres escolars, només es va plantejar als pares o mares que tenen fills amb edat escolar. **Els processos d'elecció d'un determinat centre per a l'escolarització dels fills i filles són complexos i responen a diversos factors, i resulta d'interès explorar aquestes motivacions de les famílies, siguin de caràcter educatiu (projecte, professorat) o responguin a qüestions més "instrumentals" (proximitat, instal·lacions).**

És normal i no sorprèn que el fet de la proximitat, bé al domicili, bé al lloc de treball, sigui un dels factors més importants a l'hora de triar centre. De fet, és un dels criteris a l'hora d'establir la baremació per accedir-hi. Continua augmentant fins a un 41% les famílies que trien el centre pel seu Projecte Educatiu com a valor bàsic per determinar el futur dels seus fills. En principi, i en relació a la valoració de la tipologia de centres, aquest percentatge pot fer referència a l'escola concertada o a la privada.

FORMACIÓ PROFESSIONAL: MILLORA DE LA PERCEPCIÓ

La crisi sanitària provocada per la COVID-19 va posar de relleu la necessitat de millorar el nostre model econòmic i el nostre sistema productiu. Per aquest motiu resulta fonamental una aposta seriosa, per part de l'administració pública i de l'empresariat, per una formació professional de qualitat i adequada a les noves necessitats.

És preocupant que el 53% de la població, encara segueixi considerant la Formació professional com la germana pobre del sistema educatiu, dirigida, bàsicament, a alumnes de famílies d'estrats socials mitjans-baixos. Malgrat això, aquesta percepció ha minvat respecte del 2021.

El 64% veu greu la manca d'una bona orientació acadèmica i professional als centres educatius, en les seves distintes etapes, especialment a la secundària (ESO), aspecte que també es detecta entre el professorat.

El 47% creu en la bona voluntat del Govern d'Espanya amb l'aprovació de la nova llei d'FP, però es mostra relativament escèptic davant els resultats. El 47% de la ciutadania no valora els resultats de les pràctiques desenvolupades pels alumnes d'FP a les empreses. A més cal veure com s'aplica, a la realitat, l'anomenada formació intensiva (abans dual), que compagina la formació acadèmica amb les pràctiques en les empreses, i que presenta un nivell de coneixement general del 42%.

CONEIXEMENT I PERCEPCIÓ ENVERS LA LOMLOE

Com ja hem dit a l'inici d'aquesta revista l'aprovació i posterior entrada en vigor de la coneguda com a «Llei Celaá», es a dir la «Llei Orgànica de Modificació de la LOE», ha generat força controvèrsia entre la comunitat educativa, tant a escala nacional com autonòmica, titllada, per part de l'oposició parlamentària, de llei ideològica. Però, la ciutadania illenca, coneix en què consisteix la llei? I si la coneix, que en pensa d'ella?.

A grans trets, la LOMLOE presenta un nivell de coneixement força baix, així, només un 32% de les persones enquestades saben en què consisteix aquesta llei i els canvis que suposa en el sistema educatiu. Val a dir, però, que les persones que mostren més coneixement són, gairebé totes, pares i mares amb fills en edat escolar. Entre les persones que no tenen fills en aquesta situació el desconeixement és generalitzat.

Quant a l'opinió que es té de la llei, entre les persones que sí saben en què consisteix, hi ha disparitat d'opinions i aquestes venen marcades per diferents aspectes, principalment de caràcter ideològic. Així, el 38% considera que la llei és positiva i s'adequa a les necessitats del nostre mercat de treball, en canvi, les persones que mostren més animadversió cap a la llei suposen el 36% de total de persones enquestades. Per la seva banda, un 18% no té una opinió formada i prefereixen veure resultats abans de decantar-se en un sentit o un altre i un 8% no saben o prefereixen no contestar.